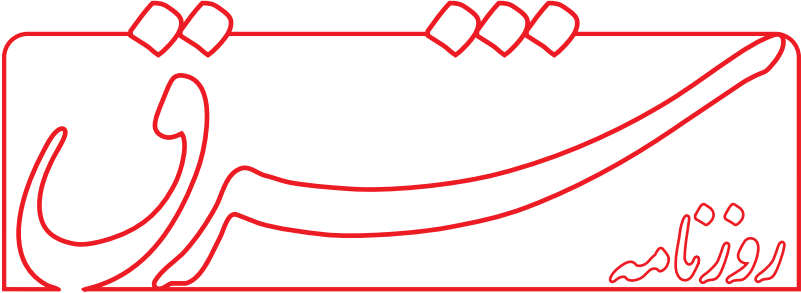

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران
صاحب امتیاز و مدیر مسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان آرژانتین،خیابان الوند، کوچه آرشدیا، پلاک ۶
تلفن: ۹۲-۸۸۶۵۴۳۹ نمابر: ۸۸۸۸۰۷۱۹ تلفن آگهی‌ها: ۸۸۱۹۲۸۷۷
امور مشترکین: تلفن: ۳۲-۸۸۸۱۴۳۳
توزیع شرکت پیام‌رسان پیروز تلفن: ۵-۶۶۲۷۲۱۳۰
چاپ گل‌ریز تلفن: ۶۶۷۹۵۴۴۲
www.sharhdaily.ir

تهران: آذان ظهر ۱۳:۰۷ اذان مغرب ۲۰:۰۱ اذان صبح فردا ۵:۰۲ طلوع آفتاب ۶:۳۱

شرق

شنبه ۲ شهریور ۱۳۹۲ ۱۶ شوال ۱۴۳۴ ۲۴ آگوست ۲۰۱۳ سال دهم شماره ۱۸۱۴ ۱۶صفحه

یادمان

یک کل سرخ برای نجف

اسدالله امرایی

● اول شهریور سالروز تولد آقای «نجف دریابندری» است. سالروز تولد آدم‌ها بابت تأثیری که روی آدم دارند اهمیت می‌یابد. نجف دریابندری مترجم در ضمن ترجمه، درس هم می‌دهد. واژه می‌سازد. فضای‌سازد و بعد کاری می‌کند که کس دیگری سراغ کاری که او کرده نرود. چون یا باید از او بهتر ترجمه کند که البته محال نیست یا اینکه دست‌کم برابر با او ترجمه کند که احتمالش از اولی بیشتر است. نسل من آقای دریابندری را با چند کتاب خوب می‌شناسد «وداع یا اسلحه» ارنتست همنگویی یکی از آنهاست. آقای دریابندری نویسنده‌هایی را به ما معرفی کرده که بدون خواندن آنها نمی‌شود ادبیات را بفهمی. مارک تواین، یکی از این نویسنده‌هاست. «فاکتور» و «یک گل سرخ» برای امیلی او یکی دیگر از ترجمه‌های دریابندری بوده که من بسیار دوست داشتم‌ام. دریابندری از آن مترجمانی است که می‌گویند مترجم چنان باید ترجمه کند که اگر نویسنده به فارسی می‌نوشت به آن صورتی می‌نوشت که مترجم ترجمه کرده یک مثالش را آقای دکتر «نوروزی»، استاد دانشگاه‌علامه می‌زد. در بحث ناقوس در عزای که می‌زند؟ ایشان می‌فرمودند رنگ‌ها برای که به صدا درمی‌آیند اساسا غلط است. چون یک ناقوس است و نه چند ناقوس و از آن گذشته ناقوس است و نه رنگ اگر هم خیلی فارسی‌اش کنیم باید ترجمه کنیم مجلس ختم که را گرفته‌اند یا حوای که را می‌پزند. یکبار که به آقای دریابندری گفتم کلی خندیدند. فورا هم گفتند من بمبک را برای همین معادل کوسه گرفتم‌ام. البته خواننده قطعاً مختار است که هر ترجمه‌ای را که می‌پسندد بخرد. در میان ترجمه‌های آقای دریابندری «پیرمرد و دریا» را نپسندیم شاید یکی از علت‌هایش استفاده از اصطلاحات محلی در ترجمه بوده. اما مقدمه بسیار خوبی دارد که در تفسیر متن به کار می‌آید در ترجمه «بازمانده روز» واقعاً بازآفرینی کرده و اصلاً زبان خلق کرده است و آن مستخدم «ایشی‌گورویی» که با یک من عسل هم شیرین نمی‌شود را چنان به خود خواننده می‌دهد که انگار روایتی شیرین است. آقای دریابندری یک کتاب آشپزی دوجلدی هم نوشته که بیشتر سرچهای عروس‌خام‌هاست و رقیب آشپزی «رزا منظمی» من ندیدم که کسی از روی آن آشپزی کند. اصطلاحات جالبی هم دارد. تا یادم نرفته آقای دریابندری یک کتاب به اسم «چنین کنند بزرگان» ترجمه کرده است. ما آن قدیم‌ها که دچار فقر منابع بودیم و اینترنت هم فیلم علمی – تخیلی بود گمان می‌کردیم آقای به اسم «ویسل کابی» وجود ندارد و نجف دریابندری از خودش درآورده این موجود نامکشوف را البته خودش هم به گمان بدشان نمی‌داد وجه را زامبیزی به آن بدهند. بعدها ویل کابی کشید شد کتاب «چنین کنند بزرگان» که در اصل ترجمه آزادی از «ظهور و سقوط عملا هر کسی» بود و طنز دریابندری هم آنقدر به نمک ماجرا افزوده بود که عده‌ای گمان می‌کردند شاملو این کار را ترجمه کرده، اما مترجم آن کسی نبود جز نجف دریابندری.

من آقای دریابندری را دوست دارم و به این دوستی هم افتخار می‌کنم. امروز درست است که روز تولد نجف دریابندری است اما او نمکین است. علاوه بر تولد از دست‌دادن فهیمه راستکار بار اندوه دوستی یکنگه را هم بر دوش می‌کشد. محمد زهرایی عزیز که دیروز مجلس بزرگداشت را بود. برای نجف دریابندری آرزوی سلامتی دارم و به آثاری که ترجمه کرده و از آنها آموختم‌ام به خود می‌بالم. زنده باشند و سلامت.

ادامه از صفحه اول

آقای مترجم تولدت مبارک

خواننده عادی بر گران‌های او را با لذت می‌خواند و مخاطبی که خود دستی در کار ترجمه دارد کارهای او را به‌عنوان راهنما و کتاب درسی در فهرست مطالعه‌اش دارد. ترجمه حبرن‌انگیز «بازمانده روز» اثر ایشی گورو و برگردان رشک‌برانگیز «رگتایم» اثر دکتروف کافی است نام او را در رده بالای مترجمان ایران قرار دهد. دریابندری با کار عظیم «کتاب مستطاب آشپزی» خود که در ابتدای انتشارش مورد تمسخر عده‌ای کتابپن‌ قرار گرفت، نشان داده است که می‌توان یک کار معمولی و جالفتاده در فرهنگ جهانی با‌عنوان کتاب آشپزی را تبدیل به فرهنگنامه عظیم از عادت‌های غذایی یک کشور و حتی در مقیاسی محتاطانه‌تر جهان کرد. می‌توان از دریابندری مقاله‌نویس، طنزپرداز و صاحب‌نظر در هنر و نقاشی هم یاد کرد و درباره‌اش بسیار گفت که در ریفا این یادداشت کوچک گنجایش آن را ندارد.

توضیح

ستون «طهران‌نگاری» به قلم احمد مسجدجامعی و ستون «قلم‌انداز» به قلم سیروس ابراهیم‌زاده امروز منتشر نمی‌شود.

تولدی دیگر

«نجف دریابندری» ۸۴ ساله شد

مترجم رشک‌برانگیز

